

Для забезпечення ефективної роботи з проведення нострифікації доцільно періодично проводити семінари за участю відповідальних осіб вищих навчальних закладів з питань вивчення нормативної бази стандартів освіти і вимог міжнародних домовленостей України та іноземних держав.

ХАІ має багаторічні традиції з підготовки іноземних спеціалістів, близько 1500 випускників-іноземців отримали дипломи про вищу освіту. Тому дуже важливо, щоб складнощі, які виникають в організації учбового процесу, умови проживання, реєстрації на території України не були перешкодою для іноземних громадян, які планують навчатися в університеті.

УДК 378.4

Богдан Ковалюк, Валерій Лазарюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАБОРУ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН НА НАВЧАННЯ У ВИЩАХ УКРАЇНИ

Bogdan Kovalyuk, Valeriy Lazaryuk

SOME ASPECTS OF THE ORGANIZATIONAL PROCESS OF RECRUITMENT OF INTERNATIONAL STUDENTS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE

До пріоритетів інноваційного розвитку української економіки в умовах глобалізації торгових і фінансових міжнародних потоків та інтенсифікації обміну знаннями й технологіями відносять інтернаціоналізацію вищої освіти. Одним із головних завдань міжнародного співробітництва у вищих навчальних закладах України є організація набору на навчання іноземних громадян.

Упродовж останніх десяти років спостерігається збільшення кількості іноземних громадян, які навчаються в українських вищах. Україна намагається увійти в десятку країн світу, що експортують освітні послуги, за кількістю іноземних студентів. Але за отриманими коштами від наданих освітніх послуг у валютному еквіваленті Україна значно поступається країнам, з якими веде конкурентну боротьбу на міжнародному ринку. В Україні також, незважаючи на щорічне зростання абсолютного показника експорту освітніх послуг, його частка у системі міжнародних послуг в цілому залишається не значною. Просте бажання збільшити кількість студентів-іноземців не супроводжується значним ростом капіталовкладень, що направляються університетами на розвиток їхньої власної матеріально-технічної бази, а тому відсутність щорічного оновлення лабораторного і комп'ютерного обладнання та програмного забезпечення дещо зменшує конкурентоздатність вищів України. Аналіз даних Державної служби статистики за останні роки показує опосередковану тенденцію зменшення

приросту кількості іноземців, які в'їжджають в Україну з метою навчання із країн далекого зарубіжжя.

Порівняння задекларованого вишами України ліцензованого обсягу для підготовки фахівців із числа іноземних громадян за базовими напрямками з кількістю іноземців, що приїжджають в Україну на навчання вперше, показує можливість збільшення прийому іноземців українськими вишами в 2–3 рази.

Серед основних факторів, які визначають ефективність набору, слід зазначити такі, як створення сприятливого середовища для навчання та побуту іноземних студентів, загальнодержавна політика залучення надійних партнерів-посередників із доброю репутацією до участі в наборі студентів до єдиної національної мережі набору іноземних громадян на навчання в Україні під керівництвом державного центру експорту освітніх послуг іноземним громадянам (за прикладом Британської Ради, Німецької служби академічних обмінів, Кампус Франс), створення та оновлення високорейтингових інформаційних ресурсів про українську освіту іноземними мовами в інтернет-мережі, спрямованої на країни потенційних замовників українських освітніх послуг, проведення презентацій, конференцій та семінарів з реклами української освіти університетськими рекрутерами за кордоном за кошти спеціального фонду університетів. Іншими словами, українським вишам необхідно забезпечити свою постійну присутність на іноземних ринках освіти в умовах жорсткої інформаційної боротьби за абітурієнта з найближчими країнами-конкурентами. Це під силу більшості національних університетів України. Вже тепер вони є незалежними регіональними центрами освіти та культури, що об'єднують товариства студентів та викладачів в єдиний освітній та науковий простір обміну знань, який не знає кордонів.

Останні два роки йде зміна нормативно-правового забезпечення розвитку міжнародного співробітництва в сфері вищої освіти в Україні. Зокрема відбулись суттєві зміни в міграційному законодавстві, створено Державну міграційну службу, помінялись умови набору та зарахування на навчання іноземних громадян.

З цього року фактично докорінно змінено спосіб видачі запрошень на навчання. Міністерством запроваджено електронний журнал реєстрації таких запрошень. На даний час в освітніх колах, дотичних до підготовки фахівців із числа іноземних громадян чи їх мовної підготовки на підготовчих відділеннях, ведеться обговорення необхідності змін до наказу МОН № 1541 від 01.11.2013. Їхнє внесення дозволить обійти критичні точки процесу набору (рівні базової освіти кандидатів на навчання, їхній вік, країни походження та інше) і дозволить вибудувати ефективно-дієву систему набору та сприятливе середовище для навчання і побуту іноземних студентів.

В контексті соціально-політичної ситуації в окремих регіонах, необхідно врахувати додаткові елементи під час проведення рекламних заходів. В даному аспекті важливим є не стільки своєчасне донесення до кандидатів на навчання в Україні первинної інформації про навчальний заклад, скільки випереджувальне

виявлення проблемних ситуацій і готовність до багатоваріантних моделей навчального процесу (забезпечення гнучкого навчального графіку та кредитно-модульної системи, забезпечення академічної мобільності та створення спільних факультетів з університетами в країнах походження студентів-іноземців).

Збереження українських традицій вищої школи, їхній розвиток в європейському освітньому просторі, зокрема у фундаментальності освітнього процесу, формуванні у майбутніх спеціалістів високого рівня загальнолюдських цінностей та міжнаціональної взаємоповаги, за статистичними, соціологічними та експертними оцінками, разом із вдосконаленням системи набору на навчання громадян іноземних країн дозволить розвинути позитивні тенденції розвитку міжнародної освіти в Україні.

М.В. Тимохіна

Інститут перепідготовки та підвищення кваліфікації Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Україна

РИНОК ПРАЦІ В МІЖНАРОДНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

M.V. Tymokhina

Institution for continuing education, National Pedagogical University named after M.P. Dragomanov, Ukraine

**LABOUR MARKET IN THE INTERNATIONAL EDUCATION
OF UKRAINE**

На сьогодні у світі в умовах глобалізації стрімко розвивається інтернаціоналізація освіти і навчання, все більше студентів навчається закордоном. За даними організації економічного і соціального розвитку «ОЕСР» в системі вищої освіти у світі за межами своїх країн навчається близько 4,1 мільйонів студентів. За різними оцінками навчальний процес цих студентів забезпечує від 200 до 250 тисяч педагогічних та науково-педагогічних працівників. Передбачається що до 2025 року кількість іноземних студентів зросте до 8 мільйонів осіб і відповідно майже вдвічі збільшиться ринок праці у викладачів які забезпечують навчальний процес.

Однією з основних проблем розвитку міжнародної освіти держави є реалізація державної кадрової політики, яка формується під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, характерних для сучасного і майбутнього. До зовнішніх факторів відносяться національно-трудове законодавство, соціальні зв'язки, стани економічної кон'юнктури, стан і перспекти розвитку ринку праці у міжнародній освіті України. До внутрішніх факторів належить: структура, цілі і стратегії системи (організації), організаційна та корпоративна культура,